

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA L. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Meghalt Gömbös Gyula két nappal miniszterelnökségének negyedik évfordulója után

Régi igazság, hogy rendkívüli idők szülik a rendkívüli embereket, de éppen olyan igazság az is, hogy ezek a rendkívüli tehetségek reányomják a maguk egyéniségének bélyegét a maguk rendkívüli korszakára. A háboru utáni rendkívüli idők is kitermeltek mindenütt rendkívüli tehetségeket, akik döntő befolyással akaszkodtak bele a sors kerekébe és sokszor egészen más fordulatot adtak a történelem eseményeinek, mint normális körülmények között bizonyossággal elvárni lehetett volna. Korfanty, Pilsudszky, Kemal-pasa, Mussolini, Hitler csak ezekben a mozgalmas és sokszor a pillanat hatása alatt változó időkben érvényesülhettek. Gömbös Gyula, az elhunyt magyar miniszterelnök is ezeknek a rendkívüli időknek az embere. Az ő egyéniségének sulya már lemerített az elmúlt husz esztendő alatt. Alkikét az események kavargó hullámainak egy-egy erősebb lendülete vetett felszínre, közéleti pünkösdi királyságuk után éppen olyan gyorsan el is tűntek a történelem kulisszái mögött. Epizód szerepükben rövid kis

milyen veszélyeket rejt magában és idejében felemelte intó szavát, de hiába. A történelem szekere végig dübörgött akarásain és újra kellett kezdeni a munkát.

Ha Bethlen Istvánnak köszönheti Magyarországot, hogy a zürzavaros időkben nem merült el, úgy Gömbösnek köszönheti, hogy a nemzetközi politikában ismét tényező lett. Történelmi jelentőségű volt a római egyezmény, amely a középeurópai gondolat kikristályo-

sodásának kezdete volt. Az Olaszországgal, az Ausztriával és a Lengyelországgal való barátság megalapozása az ő munkájának az eredménye volt. És akkor érte el a végzet sújtó keze, amikor már meglelt volna az alapja a béke művének további kiépítéséhez. Mert mint egykoron a nagy hadvezér Hindenburg a béke katonája tudott lenni, úgy Gömbös is, a katona, legszebb hivatását a béke biztosításában látta. A Délslávia felé

való őszinte orientálódása csak az első lépés lett volna a többi utódállammal való együttműködés lehetőségének is. Nem rajta multott, hogy nem sikerült.

Gömbös Gyula váratlanul halt meg és halála megdöbbentette egész Magyarországot. Döbbenet hatást váltott ki mindott is, ahol az ő becsületes, nyílt, őszinte egyéniségét ismerték. Elhunyt nagy vesztesége Magyarországnak annál is inkább, mert vele kidőlt egyik erős pillére annak a politikának, mely minden érzésével, minden gondolatával és minden idegszállával küzdött a Habsburgok magyar trónrajtása ellen. Küzdött ezen lehetőség ellen nemcsak azért, mert a nagyhatalmak így látták jónak, hanem magyar nemzeti érzése erős és sziklaszilárd meggyőződésével. Bárki következik utána, azt a csapást, melyet Gömbös vágott a politika rengetegében, sokáig nem hagyhatja el. Mint katona, mint politikus és mint ember mindig egész ember volt.

Hétfő estétől kedd reggelig tartott Gömbös Gyula haláltusája

Vitéz jákfai Gömbös Gyula 1886 december 26-án született a Tolna megyei Murga községben, ahol édesatyja népiskolai tanító volt. A pécsi honvédtudományi akadémián elvégzése után 1905-ben a zágrábi 25. horvát honvédtudományegredbe került, ahonnan három év múlva a katonai torna és vivőtanári tanfolyamra vették. Ujabb csapatot vezetőként elvégezte a felsőbb tiszti tanfolyamot, majd a bécsi hadiiskola hallgatója lett. A háboru kitörésekor a zágrábi hadtest vezérkari osztályán teljesített szolgálatot, majd az első szerb hadjárat likvidálása után résztvett a kárpáti harcokban. 1916-ban a Bruszilov-féle offenzíva alkalmával egy ellenséges éjjeli rohamnál megsebesült és felépülése után a honvédelmi miniszteriumban nyert beosztást.

Nagy feltűnést keltett, hogy mint tényleges tiszti még a háboru befejezése előtt Die ungarische Armee címen tanulmányt adott ki, amelyben az önálló magyar hadsereg felállításának szükségességét fejtegette.

Ez az erős nemzeti érzés vonul végig minden ténykedésén.

Amikor Károlyi Mihály megkezdte országgyűlési akcióját, Gömbös volt az, aki röpiratban hívta fel a vezető körök figyelmét a forradalmi elemek tevékenységének veszélyeire.

A forradalom kitörése után nyomban megkezdte az ellenforradalom megszervezését és így került összeköttetésbe Bethlen István gróffal, a későbbi miniszterelnökkel.

Gömbös igen erős tevékenységet fejtett ki a Károlyi-kormány ellen és amikor Bóhm Vilmos emiatt áthelyeztette, Gömbös nem hagyta félbe munkáját, hanem inkább nyugdíjba ment.

1919 tavaszán letartóztatási parancsot adtak ki ellene, mire elhagyta az országot és Bécsbe költözött, ahol folytatta az ellenforradalmi munkát. A Kun Béla-féle kommun kitérője után Belgrádba, majd Szegedre ment és ott mindkét ellenforradalmi kormány hadügyi államtitkára volt. Ekkor vetette meg alapját a későbbi magyar nemzeti hadseregnek. A kommun leverése után mint vezérkari tiszti újra a hadseregben kapott beosztást és lankadatlan erővel folytatta a keresztény társadalmi szervezetek megerősítését. Ekkor már egész Magyarországon ismerték úgy, hogy amikor 1920 tavaszán fellépett képviselőnek, a kisgazdapárt programjával Törökszentmiklóson egyhangulag megválasztották.

Néhány Károlyi magyar király visszatérési kísérleteinek megállításában vezető szerepe

Régi vesebaj okozta a hirtelen katasztrófát

Gömbös egyik legrégebbi hirdetője volt a délsláv orientációnak. Számtalan ízben tett kísérletet, hogy a Magyarország és Délslávia közötti ellentéteket kiküszöbölve megteremtse a két nemzet közötti együttműködés lehetőségét. Ennek sikertelensége nem rajta mult. Minden országgyűlésnek tagja volt és 1928 őszén kinevezték a honvédelmi miniszterium államtitkárává, majd

Ős k y Károlyi gróf lemondása után ő lett a honvédelmi miniszter.

Amikor Bethlen István gróf tíz évi miniszterelnöksége után lemondott, Gömbös is felajánlotta állását, de a kormányzó Károlyi Gyula kabinetjébe újra őt nevezte ki honvédelmi miniszteré. Közéleti munkássága révén már ekkor közel kétszáz magyarországi község és város választotta meg diszpolgárává.

volt, emiatt számos támadás is érte.

A kisgazdapárt programja nem elégítette ki és ezért, mikor Bethlen István életre hívta az egységes pártot, nagy szerepe volt ennek megalakításában. E párt programjával lett a nemzetgyűlés tagja, de a földreform és a kormány pénzügyi politikájával szemben kialakult felfogása egyre inkább eltávolította őt az egységes párttól. Le is mondott a párt ügyvezető alelnöki tisztségéről, majd

1923-ban kilépett a pártból és a hozzá csatlakozott néhány pártonkívüli ellenzéki képviselővel megalakította a fajvédő pártot, intranzigens jobboldali, agrár és szabad királyválasztó programmal.

Károlyi Gyula gróf lemondása után a magyar kormányzó őt bízta meg az új kormány megalakításával. Ez 1932 őszén történt és most október 4-én volt négy esztendeje Gömbös miniszterelnökségének.

Ebből az alkalomból párthívei nagy ünnepeket készítettek rendezni tiszteletére, azonban súlyos betegsége és váratlan halála ezt megakadályozták. Gömbös Gyula vesebajban szenvedett és a megérlelt munkáit folytán szívbajt is szerzett. Hívei már az elmúlt esztendőben gyakran óva intették, hogy kapcsolódjék ki a munkából, azonban az ő temperamentuma és tettekkészsége tudni sem akart pihenésről. Néhány hónap előtt orvosai szigorú utasítására végre elhatározta, hogy szabadságra megy. Ezt a szabadságát Balatonfüreden töltötte az ottani sanatóriumában és áll-

GÖMBÖS GYULA miniszterelnök

jelenésük volt, amely nincsen hatással a sorstragédiára, amilyen a háborut követett időszak is.

Gömbös Gyula katonának készült és katona is maradt élete végéig. Mint politikus és mint felelős államférfi katonás fegyelmezettséggel viselte és végezte a reábizott feladatokat. Tanult és tudott és újra meg újra tanult. És minden tudásában az erős nemzeti érzés vezette. Vezeté mint vezérkari tiszti, aki tanulmányban ki merete kezdeni a régi osztrák szoldateszka-szellemet, amikor az önálló magyar hadsereg szükségessége mellett tört lándzsát és vezérelte mint politikust, amikor, megértve a korszaklehet, a gazdatársadalomra, a parasztra építette fel az állam nemzeti jellegét. Előre látta és előre érezte, a forradalmi mozgalom

pota javulást is mutatott ugyannyira, hogy

néhány hét előtt újból átvette a miniszterelnökség vezetését, de a gyilkos kór csakhamar újra pihenésre készítette.

Ekkor orvosai tanácsára a München melletti neuwittelsbachi szanatóriumba ment és egészségi állapotáról a legutóbbi időnkig kedvező hírek érkeztek, úgy, hogy a múlt héten még azt tervezték, hogy Gömbös miniszterelnökségének négy éves fordulója alkalmából Budapestre jön.

Állapota azonban váratlanul rosszabb-

ra fordult és hétfőn

az orvosok megállapították, hogy vesezsugorodás tünetei mutatkoznak.

Állapota csaknem órák alatt annyira kritikussá vált, hogy hétfőn délelőtt értesítést küldtek Budapestre, ahol a kormány tagjai és a magyar közvélemény megdöbbenéssel fogadta a miniszterelnök válságos állapotáról szóló hírt. Katasztrófa még mindig nem gondoltak, mert nem tudták elképzelni, hogy ez az életerős, hatalmas szervezet ne tudjon megbirkózni a betegséggel. A vesezsugorodás követ-

kezében a húgysav felszívódott a szervezetbe, általános mérgezést okozott és Gömbös Gyula hétfőn este már elvesztette eszméletét. Felesége állandóan betegágya mellett tartózkodott és kétségbeesett kérésére az orvosok minden lehetőt elkövettek a nagybeteg megmentése érdekében, azonban az orvostudomány már nem tudott segíteni rajta.

Anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerzte volna, tegnap reggel nyugateurópai időszámítás szerint nyolc óra husz perccor csendesen és minden fájdalom nélkül meghalt.

A hűséges komornyik sirva jelentette, hogy jószágos ura megszűnt élni

Hóman Bálint kultuszminiszter, Sztranyavszky Sándor képviselő-házi elnök, Gömbös régi hívei, valamint Gömbös gyermekei, hétfőn délután Münchenből, a katasztrófa bekövetkeztét jelző hír vétele után nyomban vonatra ültek és elutaztak Neuwittelsbachba. Amikor azonban tegnap reggel megérkeztek, a miniszterelnök már utolsó perceit élte. Amikor meghalt, feleségén és gyermekein kívül Hóman és Sztranyavszky voltak halálos ágya mellett. A halál bekövetkezése után elsőnek Gömbös komornyikja, aki tizennyolc évig állott hűségesen a miniszterelnök szolgálatában, hívta fel a budapesti miniszterelnökséget és sirástól elcsukló hangon bejelentette, hogy ura meghalt.

Utána Hóman hivatalosan is közölte a gyász hírt a magyar kormánnyal és táviratilag értesítette Horthy Miklós kormányzót, Hitler Adolf német birodalmi kancellárt és vezért, valamint Göring miniszterelnököt, továbbá Mussolini olasz és Schuschnigg osztrák miniszterelnököt.

Hóman Bálint a magyar kormánynak hatalmas koszoruját helyezte Gömbös halottaságára. Budapestben a hír óriási megdöbbenést keltett és a társadalom minden rétegében őszinte részvétet váltott ki. A külföldi diplomaták sorban megjelentek a magyar miniszterelnökségen, hogy államuk nevében részvételüknek adjanak kifejezést.

Illyés Géza dr. budapesti egyetemi tanár, az európai híri vese-specialista Gömbös betegségéről ezeket mondotta:

— Gömbös Gyulát tizenkét év előtt kezelttem először. Akkoriban vesegőcsokről panaszkodott. Vesekövei voltak, amelyeket azonban nehézség nélkül sikerült eltávolítani. Abban az időben későbbi betegségének nyomai sem voltak.

Kétésfél esztendővel azelőtt vesebaja miatt kezelték a Herzog-klinikán. Uglátszott akkor, hogy tartós javulás állott be.

Amikor azután legutóbbi olaszországi tartózkodása után hazatért, panaszkodott, hogy a sok tárgyalás és diszszemle nagyon kifárasztotta. Még jobban fárasztotta azonban a sok autózás és a lovaglás. Elmondotta, hogy a repülőgép félméter magas lépcsőjéről leugrott. Alaposan megvizsgáltam és megállapítottam, hogy szervezetében sok fehérje keletkezett, ezenkívül pedig a vérnyomása is igen magas.

Ennek következtében vérszegénység keletkezett. A miniszterelnök akkor orvosi tanácsra

Balatonfüredre ment, ahol úgy látszott, hogy állapotában tartós javulás állott be. Tétényből azonban naponta gépkocsin bejárt Pestre a miniszteriumba, ami ismét visszaesésre vezetett. A gyógyulás érdekében szükségesnek látszott, hogy Gömbös minden munkából kikapcsolódjék és azért tanácsoltuk neki a németországi szanatóriumot. München-

Az utolsó órákban is még terveivel foglalkozott

Schnittenhelm tanár a magyar lapok müncheni tudósítói előtt ezeket jelentette ki:

— Gömbös betegsége alatt élénken érdeklődött minden iránt. Fogadta látogatóit, akikkel különböző dolgokról beszélgetett. Gyakran beszélt politikai dolgokról is. Még hétfőn is beszélt négy éves tervéről, amelyet meg akar valósítani.

Akkor azonban már tudtuk, hogy számára csak kevés idő van hátra és politikai nagy terveit már nem valósíthatja meg.

Az utolsó éjszakát nyugodtan töltötte. Reggel felé szükségesnek tartottuk, hogy a betegnek cukorinjekciót adjunk. Eszméletét már nem nyerte vissza és szép csendesen átszenderült az örökkévalóságba.

A német birodalmi kormány nagy előkészületeket tesz, hogy szerdán délután nagy pompa között adja meg Gömbös Gyulának a végtisztességet. A birodalmi kormány több tagja Münchenbe érkezik és a katonaság díszben vonul ki.

A német kormány külön díszes

Európa államai sorra kifejezik részvételüket

A halálhír vétele után a magyar kormány tagjai azonnal minisztertanácsot tartottak. Darányi Kálmán helyettes miniszterelnök mély megilletődéssel jelentette be Gömbös Gyula halálát. A kormány azután ehatározta, hogy Gömbösöt a magyar nemzet halottjának tekintik. A minisztertanács után, amely táviratilag fejezte ki részvételét az özvegynek, Darányi Kálmán vezetésével a miniszterek felkeresték Gömbös Gyula édesanyját, aki két leánya társaságában fogadta a kormány tagjait. A mélyen sujtott anya sirógöresét kapott és csak nagysokára tudott megszólalni.

Gömbös édesanyját tegnap délelőtt felkereste Serédi Jusztin hercegprímás is.

Münchenbe már számos részvétőtávirat ment Gömbös Gyuláné címére. Az első között volt Horthy Miklós kormányzó távirata. Részvétőtáviratot küldött Serédi hercegprímás, Eckhardt Tibor és számos más politikus is.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök

ből aztán pontos időközökben jöttek az orvosi jelentések, amelyek azonban semmi örvendetést nem mondtak.

Beállott a vesezsugorodás, amelyet orvosi tudomány nem tud legyűrni. A legutolsó jelentésben Schnittenhelm orvosánál már jelezte, hogy a katasztrófa elmaradhatatlan.

szalónkocsit bocsát rendelkezésre, amelyben Gömbös holttestét hazaszállítják Budapestre.

Ugyanazzal a vonattal utazik haza Budapestre Gömbös Gyula felesége, családja, Hóman magyar kultuszminiszter, Gömbös magántitkára és több más magyar előkelőség is.

A vonat csütörtökön reggel érkezik a magyar határra,

ahol a kormány tagjai fogadják. Mindazon az állomásokon, amelyeken a gyászvonat keresztülhalad, a lakosság tömegekben várja a halott miniszterelnököt, hogy elbucsuzzék tőle.

Budapestben Gömbös Gyula holttestét az országház kupolacsarnokában fogják felravatalozni,

ahol az erre vonatkozó előkészületek már folynak. Csütörtökön délutántól péntek estig vonul majd el Budapest népe Gömbös Gyula koporsója előtt, hogy kegyeletének ezzel kifejezést adjon.

A temetés szombaton megy végbe

után fejezték ki sajnálkozásukat a magyar delegáció tagjainak. Rómába Gömbös Gyula halálhíre kedden a korai délelőtti órákban érkezett meg. A lapok rendkívüli kiadásokban hozták az olasz nép tudomására a szomorú eseményt. Mussolini azonnal részvétőtáviratot küldött a magyar kormányhoz és Gömbös özvegyéhez. Más külföldi kormányfők is sorra küldték el részvétősürgönyeiket. Bucurestii jelentés szerint Tătarescu miniszterelnök szintén részvétőtáviratot küldött a magyar kormánynak, a kormány főbb tagja pedig leadta névjegyét a bucarestii magyar követségen.

Budapestben és egész Magyarországon mély gyász uralkodik. A legtöbb lap gyászkeretben jelent meg. Az összes újságok közlik Gömbös arcképét és méltatják munkásságát. A gyász jeléül tegnap a színházakban, kabarekban és más nyilvános helyiségekben nem volt előadás. A kávéházakban és éttermekben elnémult a zene. Ugyanígy lesz a temetés napján is. A középületeken gyászlobogó leng.

A kormány lemondott, Darányi a helyettes

Gömbös miniszterelnök elhunytja természetesen maga után vonja az összkormány lemondását.

Darányi Kálmán tegnap délelben megjelent kihallgatáson Horthy kormányzó előtt, akinek bejelentette a kormány lemondását. Horthy mint eddig is a miniszterelnök helyettesítésével megbízott földmivelésügyi minisztert, Darányit bizta meg az ügyek továbbvitelével.

Az új kormány megalakítására csak Gömbös temetése után kerül a sor. A kormányzó kihallgatáson fogadja — a régi alkotmányos szokáshoz híven — a parlament két házának elnökét, a koronaörököt, a hercegprímást és az egyes pártok vezetőit. Bethlen István is meghívást nyer a kormányzóhoz.

A tegnap délutáni prágai lapok nagy cikkeket közölnek Gömbösről. Megírják róla, hogy nemes ellenfél volt.

Magyar hazafiassága gyakran igen élesen nyilatkozott meg olyan kérdésekben, amelyek a két állam érdekei keresztezték egymást, azonban sohasem ment túl az ildomoság és jóízű határain.

Neki lehet köszönni, hogy az utóbbi időben a két állam között a feszültség lényegesen javult.

Ejfélkor érkezett jelentés szerint Münchenben ma, szerdán délelőtt a királyi palota udvarán ravatalozzák fel Gömbös holttestét. Délután négy órakor az evangélikus egyház szertartása szerint történik meg a beszentelés.

A katonai pompát a temetésen a gyalogsági tábornokok halálzásására szokó rend szerint juttatják kifejezésre.

A temetésen egy magyar katonai osztag is megjelenik. A müncheni temetésen a magyar kormány képviselőiben ott lesz Hóman Bálint kultuszminiszter, a magyar parlament képviselőiben pedig Sztranyavszky Sándor is. A német birodalmi kormányt Neurath báró külügyminiszter képviseli.

Este kilenc órakor a koporsót a müncheni főpályaudvarra szállítják, ahonnan feltizenegy órakor Bécsen keresztül megindul Budapest felé.

Románia békében kíván élni mindenkivel, de külpolitikájának alapja a Franciaország iránti barátság

A L'Intransigeant című francia lapban Antonescu román külügyminiszter tollából cikk jelent meg, amely elsősorban leszögezi, hogy Románia gazdasági helyzete javult. Külpolitikai vonatkozásban a külügyminiszter kijelenti, hogy Románia békében és barátságban kíván élni az összes államokkal. A külpolitika alapját a Franciaországgal való barátság és szövetség képezi. De szoros szövetséget akar fenntartani a kisántanttal, a Balkán-szövetség államaival és Lengyelországgal is. A baráti viszony meg-

erősödését kívánja Angliával és Szovjetországgal és a baráti kapcsolatok kiépítésére törekszik Olaszországgal is. Németországgal a gazdasági kapcsolatok kiszélesítését célozza. Románia mindenkor együttműködésre kész, de nem mondhat le azokról a biztosítékokról, amelyek a jelenlegi határok sérthetlenségére vonatkoznak. Végül ama meggyőződését fejezi ki, hogy a Népszövetség a leghatásosabb eszköz a kollektív biztonságot megvalósítására.

A terror leküzdését célzó üdvös tervet a genfi bizottság nem lesz képes az idén tető alá hozni

Genfben a nemzetközi politikai élet lehangult. A Népszövetség egyes bizottságai üléseznek. A gazdasági bizottságban Lengyelország kezdeményezésére váratlanul napirendre tűzték agyarmati kérdés tárgyalását is. Eddig ettől nagyon vonakodtak a hatalmak és azért ez az elhatározás most döntő fordulatokat jelenthet a nemzetközi politikában. Lengyelország delegációja ugyanis hangoztatta, hogy amennyiben a gyarmati mandátumok újból való elosztására kerülne a sor, Lengyelország feltétlenül igényt tart gyarmatra. A lengyelek kívánságát támogatja Franciaország is.

A leszerelési bizottság albizottsága is ülésezett Genfben. Megbizták Lange elnököt, hogy a leszerelés mai állapotá-

ról kimerítő jelentést készítsen, amelyet legközelebb a leszerelési bizottság elé terjeszt. A jogi és alkotmányjogi bizottság tanulmányozza a terror elnyomására vonatkozó terveket. A bizottság azonban arra a belátásra jutott, hogy ebben az esetben nem tudja javaslatát előterjeszteni.

A közgyűlés gazdasági és pénzügyi bizottsága határozati javaslatot fogadott el, amelyben helyeselte a francia-angol-amerikai pénzügyi egyezményt. Ennek a kívánságának adott azonban kifejezést, hogy szüntessék meg azokat az akadályokat, amelyek útjában állnak a nemzetközi kereskedelemnek, a devizakorlátozásokat és a kontingentálást.

Antonescu expozéja Genfben

Komolyan kell foglalkozni most már a gazdasági életben is a leszerelés gondolatával

A Népszövetség pénzügyi bizottságának tegnapi ülésén Antonescu Victor külügyminiszter, a román küldöttség elnöke, nagy beszédet mondott. Kijelentette, hogy a nemzetközi kereskedelem akadályainak megsokasodása és a vámsorompóknak sűrítése az autarchia eszméjének a meg erősödését vonta maga után. Elérkezett az ideje annak, hogy komolyan foglalkozzunk a gazdasági életben is a leszerelés gondolatával. Itt is éppen úgy szükség van az államoknak az együttműködésre, mint a katonai leszerelésnél. Angliának, Franciaországnak és az Egyesült Államoknak megegyezése a pénzügyi politika tekintetében, amelyhez Svájc, Belgium és Hollandia is csatlakozott, a háború befejezése óta első szép példáját nyújtja a nemzetközi egyetértésnek gazdasági tekintetben. Parancsoló módon felmerül egy nemzetközi mozgalom szükségessége a kontingentálási rendszerek és a devizaellenőrzés módszereinek megszüntetése érdekében. Románia nagy öröm-

mel vesz részt minden olyan munkában, amely ezt a célt szolgálja. A pénz aláértékelésének csak úgy lesz meg a kívánt előnye, ha sikerül az áruk emelkedését megakadályozni. Meg kell találni a módot a népek elkülönülésének az enyhítésére és a gazdasági nehézségek kiküszöbölésével a nemzetközi együttműködés lehetővé tételére. Ennek az előfeltételei azonban nem egyenlők az összes államokban. Igen nagyok a nehézségek azokban az államokban, amelyekben az árukivitel a gazdasági élet fontos tényezője. Nagyon nagy nehézség az is, hogy a világ összes aranya csaknem teljes egészében öt állam birtokában van. A gazdasági egyensúly helyreállítása nagyrészt függ a leszerelés és a biztonság kérdésének a megoldásától. Ezek a problémák nem oldhatók meg márholnapra. A nemzetközi együttműködés csak úgy válik majd lehetővé, ha az egyes államok nem csak nemzeti, hanem általános szempontokat is figyelembe vesznek.

Mindenkin segít és ön semmit sem tud róla?

Lotion
Faciale
Scherk

Tehát épp itt az ideje, hogy megismerje a Scherk arcvizet! Akkor az Ön arcbőre is rövidesen megjavul, teljesen tiszta lesz és olyan puha, mint a selyem! Probléja ki azonnal! Üvegek à Lei 62°103'164'300'475

SCHERK

Bukása előtt a madridi kormány ellopja az egész aranykészletet

A spanyol polgárháború drámája a befejezéshez közeledik. Ez a vég a vörös kormány bukása lesz. A polgárháború valamennyi frontján nagy élénkség uralkodik. A nyugati fronton Avila közelében nagy csata kezdődött, amely még mindig folyamatban van. A kormánycsapatok utolsó erőiket vetik bele a harcba, mert tudják, hogy a döntő harc megkezdődött. Navalporal közelében a kormánycsapatoknak sikerült Motrico halászfalut visszazerezni.

A kormánycsapatok már hetek óta ostromolják Oviedot, amelyet a nemzetiektől el akarnak ragadni. A burgosi kormány most jelenti, hogy az Oviedo felszabadítására küldött csapatok hamarosan elérik céljukat.

A sevillai rádió jelentése szerint a madridi kormány ismét ötszáz millió pezétát küldött aranytekercecsekben a külföldre. Ezt a nagymennyiségű aranyat a cartagenai kikötőben rakták fel egy szovjethajóra és az értékes rakomány-

nak a hajón való elhelyezését Rosenbergtől a madridi szovjetkötvet ellenőrizte. A Le Jour című párisi lap ezzel kapcsolatosan azt írja, hogy a szovjetkormánynak a spanyol arany iránti túlzott érdeklődése legalább is gyanús.

Madridban a csöcselék támadást intézett Martinezbarrío, a parlament elnöke ellen. Amikor Barrio távozott a parlament épületéből, nagyjából fanatikus tömeg megtámadta. A parlamenti őrség a támadók közé lőtt és többeket közülük megölt. Martinez Barrio a biztos halál elől menekült meg.

Granada és Asturia tartományokban tegnap újabb összecsapások voltak, amelyek a kormánycsapatok veszteségével végződtek. A kormánycsapatok számos halottat vesztettek. Toledó közelében a kormánycsapatok vesztesége száz halott. A kormánycsapatok szizisztje átpártolt a felkelőkhez. Franco tábornok kijelentette, hogy a Madrid elleni támadást százötven ezer katonával kezdi meg.

A román valuta stabilitását az aláértékelési folyamat nem érinti

Európa gazdasági köreit most a különböző valuták értékének csökkentése foglalkoztatja. Nagy probléma még, hogy miképpen hajtják végre a csehszlovák korona devalorizálását. A csehszlovák kormány a tizenhat százalékos értékcsoökkentés mellett foglalt állást, azonban mielőtt ezt hivatalosan is ki- mondta volna, megérkezett az olasz lírának negyven százalékos értékcsoökkentéséről szóló hír.

Ugyanakkor bécsi híradás arról számolt be, hogy valószínű az osztrák schilling várható leértékelése is.

Ezekre a körülményekre való tekintettel a cseh szociáldemokraták attól tartottak, hogy a tizenhat százalékos értékcsoökkentéssel nem érik el a kívánt eredményt. Azért tehát a döntést későbbre halasztották. A csehszlovák nemzeti bank komünikét adott ki, amelynek értelmében a devalorizáció kimondásáig külföldi clearing számlákra semmiféle befizetések nem teljesíthetők.

Prágai jelentés szerint a csehszlovák kormány a kamarát mára, a szenátust pedig holnapra hívta össze.

A kormány mára elkészíti az

értékcsoökkentési javaslatot, amelyet a kamara elé terjeszt.

Biztosra veszik, hogy a törvényhozás mindkét háza tekintély megszavazza a javaslatot. Szombaton a hivatalos lap már közli az új törvényt, amely nyomban érvénybe lép.

Bucurestiből jelentik, hogy a minisztertanács Cancicov pénzügyminiszter ismertette a különböző európai valuták értékcsoökkentése folytán beállott nemzetközi pénzügyi helyzetet.

Hangsúlyozta, hogy Románia úgy költségvetési egyensúlyát, mint pedig valutájának stabilitását megóvjá. A lei stabilitását annál is inkább meg kell védelmezni, mivel az a nemzetközi kereskedelem követelményeinek amugyis megfelel.

Párisban tegnap újabb megnyílt a tőzsde. A forgalom eleinte lassan és tapogatózva indult meg, később azonban megélnélt.

Európa országai sorra megvizsgálják, vajon szükséges-e számukra a pénz devalorálása. Tegnap Litvánia és Albánia mondták ki, hogy pénzüik értékét nem csökkentik.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei

Raktársoknak, közhivataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

—52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—5

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása

A válasz

alapjában véve szomorú dolog. Rendszerint valamely házasság vidáman indult regénynek gyászos befejezése. Két fiatal szív — egy ifjú férfi és egy fiatal leány — egymás felé dobban, megszeretik egymást és frigyre lépnek. Azonban az öröm valami miatt megkeseredik és üröm lesz belőle. És bekövetkezik a válasz, a házasság felbontása. Tulajdonképpen sirni kellene mindkét szétmenő házastársnak ilyenkor. Sirniok kellene, mert csalódtak egymásban és önmagukban. De amint utjuk elvált egymástól, a természetes életösztön azt sugja nekik, hogy nézzenek előre, hátha új boldogság új hajnala virrad rájuk.

Tény az, hogy a háboru után a válások száma igen elszaporodott. A háboru előtt ugyyszólván ritka emberszámba ment az elvált férfi, vagy az elvált asszony. A háboru után azonban uton-utfélen találkozunk velük. Ugyyszólván divatba jött a válasz. És talán ennek az elferdült divatnak a kigyomlálását tűzte ki céljául a magyar igazságügyminiszter, amikor az új perrend artás törvénytervezetében a házassági válások megnevezését célozza. Vagy így akarja megvédeni a házasság alapját?

A miniszter felszólítására a budapesti ügyvédi kamara is foglalkozott a tervvel és a válóperek megnevezésére irányuló szakasz mellőzését kívánja. Ugy érezzük, hogy itt nem csupán az ügyvédek beszélnek, akiknek kenyérkereseti érdeke, hogy minden fajta perből minél több legyen, hanem az erkölcsös férfiak felfogása hangzik az ügyvédi kamara felszólalásából. Mert szabad-e együttélésre kényszeríteni azokat a házastársakat, akik bizonyos okok miatt már nem tudnak egymással élni? Akik gyűlölik és utálják egymást? Hiszen ezek, ha kénytelenek egy fedél alatt tovább élni csak azért, mert elválásukat lehetetlenné teszik, mindenképpen egymás bosszantására, elkeserítésére törekednek. De ennél van még nagyobb hiba is. Ezek a kétfelé húzó házastársak külön-külön kötnek barátságokat is gyakran. Ugy-e nem erkölcsös ez részükre? De vajon erkölcsös dolog őket az erkölcs nevében egymás mellett való élésre és esetleg erkölcselenségre kényszeríteni? Ha szétválhatnának, mindegyik külön-külön erkölcsös házasságra léphetne azzal a harmadikkal, akivel így a tiltott — tehát erkölcstelen — boldogságot keresi.

Igenis, nem lehet megengedni, hogy a házasságok felbontása, a válás sportta legyen, divattá, hóbortos szokássá váljék. A házasságot meg kell védeni. De csak addig kell védeni, amíg szentség. Mihelyt megszűnik a szeretet és mihelyt jelentkezik a közöny, a gyűlölet, akkor a házasság már nem szentség. A nem szentséges házasság felbontását pedig meg kell engedni, mert különben az törvény alapján szentségtelenné válik. Ez pedig nem érdeke az államnak, nem érdeke a társadalomnak és legkevésbé érdeke a vallásnak.

OLVAASA ÉS TERJESSZE

A DÉLI HIRLAPOT!

A Capitol-Steiner cég vendégszeretése a bicóság előtt, ahol ezuttal mozi helyett pénzbeli cemenyei omlottak össze

1930-ban kezdte meg Steiner a Capitol-mozi építését. A pénzügyigazgatóság a cégre a várható nyereség fejében 800.000 lei adót vetett ki. A cég ez ellen felebbezett azzal, hogy Aradon adóztatták meg és ott figyelembe vették a Capitol-mozi építését is, így tehát ket-tős megadóztatásról volna szó. A pénzügyigazgatóság azonban a felebbezésre való tekintet nélkül beakarta hajtani a 800.000 leiből esedékes 236.853 leit és azt Steinernek a várostól járó követeléséből lefoglalta és arról a városnak nyugtát is adott.

Azután történt az, hogy az adófelebbezési bizottság megállapította, hogy Steiner a Capitol-mozi után valóban megadóztatták Aradon és elismerték azt a jogát, hogy a 236.853 leit az állam-

tól visszakövetelheti. Steiner azonban nem ezt tette, hanem a város ellen indított pert ezen összeg visszafizetésére. A törvényszék Steiner József keresetét elutasította, mire az az itélőtáblához felebbezett, amely most tárgyalta a felebbezést.

Az itélőtáblánál a Steiner-cég azzal érvelt, hogy azért követeli a negyedmilliót a városon, mert tudja, hogy az állam adóbonokkal fizeti tartozásait és nem akarja, hogy emiatt veszteség érje. A város képviselője kifejtette, hogy a város is adóbonokat kapna, tehát Steiner a város kárára akar előnyhöz jutni. Kérte Steiner követelésének elutasítását. Az itélőtábla helytadott a város érvelésének és a Capitol-Steinert követelésével elutasította.

Mielőtt őszi és téli női vagy férfiszövet-szükségletét

beszerzi, keresse fel dusan felszerelt raktárainkat, ahol a legolcsóbb árakát és a legnagyobb választékot találja

Dénes és Pollák

divatáruházai

Központ: II. ker., Str. 3 August

Fiók: IV. ker., a zárdával szemben

DANZIG SZABADSÁGJOGAINAK

HELYREÁLLITÁSA. A Népszövetség tanácsa zárt ülésen foglalkozott a danzigi kérdéssel és meghallgatta Lester volt népszövetségi főbiztos jelentését. A tanács megbízta a lengyel kormányt, hogy a danzigi szabadságjogok helyreállítására keressen módot és erre vonatkozólag terjesszen jelentést a tanács elé. Komarniczky lengyel megbízott kijelentette, hogy a lengyel kormány a megbízást elfogadja és reméli, hogy ebben az ügyben nem lesz szükség a tanács újabb összehívására.

— A munkakamara új vezetősége. Miután a munkakamarai választás csak egy érvényes jelölő lista volt, Teodorescu törvényszéki főnök azt megválasztottnak jelentette ki. Az új választmányt Botte George állami munkalági vezérfelügyelő a napokban fogja beiktatni. A választmány megalakulása után megválasztja a vezetőséget. Elnöknek Vulp Stefan, az ideiglenes bizottság eddigi elnökét, az ipari szakosztály elnökévé Olariu Petre alpolgármestert, a munkásszakosztály elnökévé pedig Todorescu Vasile fogják előreláthatólag megválasztani.

* „Ceho” ruhák, öltönyök eredeti gyári árban lesznek a „Cehoslovaca” helybeli fiókjánál, str. Alba-Iulia 3. sz. (Cetate) eladva.

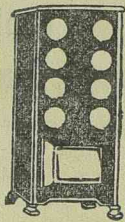
— Hatalmas összegű sikkasztás egy pénzügyigazgatóságon. Satumaren a pénzügyigazgatóságon nagyarányú sikkasztást fedeztek fel. Megállapították, hogy a pénztárból 800.000 lei hiányzik. Cucu Eugen főpénztáros lakásán házkutatást tartottak, amelyet elkoboztak. A hiány nagy feltűnést keltett. Cucu, aki harminc éve áll a pénzügyigazgatóság szolgálatában, vagyonos ember. Tagadja, hogy a pénzhiányról tudomása, vagy annak eltűnésében része lett volna. Azt állítja, hogy a pénztárhoz rajta kívül még másik két tisztviselőnek is kulcsa van.

— Az állami tanítók hátralékait kölcsönkötvényekkel fizetik ki. Az állami tanítók 1932. évi fizetési hátralékait állami kölcsönkötvényekkel fizetik ki. A tanfelügyelőség idejében értesíti az egyes iskolai igazgatókat, hogy az iskolájukban működő tanítók mikor jelentkezhetnek a kötvényekért. A kifizetés az ugynevezett B-tranche kötvényekkel történik, amelyeket ma a névérték 26—28 százalékkal vásárolnak. A tanítókat tehát a négy éves várakozás fejében még körülbelül hetven százalékos veszteség is éri.

— Az idegenek tartózkodási engedélyeinek felülvizsgálása. Az idegenellenőrzés megszorgításának tervével kapcsolatban a belügyminiszteriumban értekezlet volt. Ezen alkalommal azt indítványozták, hogy a tartózkodási engedélyek meghosszabbítása érdekében beadott kérvényeket adják át a szigurancának és annak egyik bizottsága vizsgálja meg azokat. Legújabb fővárosi jelentés szerint legközelebb újabb általános idegenellenőrzést folytatnak le.

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullet, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes utra tereli és felfrissíti a szellemet. Az orvosok ajánlják.

— Horogkeresztes csoport szembeszállt a csendőrökkel. Calugareni községnél a csendőrök megállították két autót, amelyen a Tűzhorogkereszt szervezet tagjai foglaltak helyet. A szervezet tagjait Emilian ügyvéd vezette és ezek horogkeresztes egyenruhát viseltek. A csendőrök felszólítására a két teherautó megállott, utasai azonban megtámadták a csendőröket és le akarták azokat fegyverezni. Azután a szabad ég alatt gyűlést tartottak, majd tovább haladtak a főváros felé. A csendőrség jelentése alapján elrendelték letartóztatásukat. Parianu tábornok, a csendőrség parancsnoka, az esetről jelentést tett a belügyminiszternek.

Sok tizezer megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

ZEPHIR

kályha az összes kályhák között a legjobb

10 kilogramm fával lűt egy normal szobát 24 órán át

Gyártja: Szántó D. és Fia, Oradea

Képviselet:

Jäger József és Péter, vaskereskedés, Bulev. Carol I. 36. Forgács Mátyas, vaskereskedés, Str. I. Văcărescu 36

— Titulescu a biztos gyógyulás útján. Titulescu bucarestii barátai olyan híreket kaptak Sankt Moritzból, hogy Titulescu állapota rohamosan javul. A volt külügyminiszter már elhagyta a betegágyát. Amint annyira megerősödik, hogy elbírja az utazás fáradalmait, úgy a Rivierára utazik.

— Katolikus leányegylet zászlószentelése. Chiseneu-Cris község római katolikus leányegylete most tartotta meg fényes ünnepség keretében zászlószentelését. A leányegylet, amelynek élén Vályi Elemérné és Takács János plébános állanak, igen értékes munkát fejt ki az egyházi ruhák rendbentartása és a szegények gondozása terén. A zászlószentelés templomi bucsu keretében folyt le, amely alkalommal Olajos József apátplébános papi segédlettel nagymisét mondott. Az ünnepi szentbeszédet Fodor József központi pap tartotta. A zászlószentelési ünnepségen Takács Vince varsandi és Stéger Gyula sododori plébánosok is résztvettek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

G. M. Recas. 1. A nyugdíjak késedelmes kifizetésének oka az, hogy a timisoarai pénzügyigazgatóság részére kiutalt összeg a legtöbb esetben csak a timisoarai nyugdíjak kifizetését teszi lehetővé. A vidéki nyugdíjasok számára rendszeresen későbbben érkezik meg a szükséges összeg kiutalása. 2. Áprilisban is volt sorsolás, csak elkerülte a figyelmét. 3. A Consolidare kölcsönkötvényeket a vidéki nyugdíjasok a timisoarai pénzügyigazgatóságon átvethetik. Személyes jelentkezés kötelező. 4. Az Inzestrare kölcsönkötvény szelvényeit a Nemzeti Banknál beválthatja. 5. Gyergyai Albert dr. Cluj, Brück Pál dr. Timisoara, Schwarz György dr. Timisoara. Utcanevüket a lapokban magyarul nem szabad közölni.

Patikák éjszakai szolgálata

Oktober 5-től október 11-ig városunkban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Sfantu Ion-utcában levő Irgalmasrendi gyógyszerárak.

A II. kerületben a Dacilor-uton levő Jahner-gyógyszerárak.

A III. kerületben a Carol-bulevardon levő Mária-gyógyszerárak.

A IV. kerületben a Bratianu-utcában levő Diana-gyógyszerárak.

Az V. kerületben Kóváry-Chioreanul Iosif gyógyszerára és Fratelian Panaioth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Oktober közepén érkezik

egy hajórakomány

Mährisch-Ostrau

rűtő és öntődei

KOKSZ

Iij. Reiter Simon Örökösei

Piața Asanești 1. Tel. 2-38

Megmérgezhető-e a szervezet egyszerű ételekkel is?

Igen: Ha a gyomor nem emészt rendszeren, ha a máj nem működik rendszeren és ha a vese nem működik rendszeren. Mert tudvalevő az, hogy minden megévt étel emésztése alatt mérges anyagok is választódnak ki, melyeket főleg a máj és vese hivatott méregteleníteni. Ha ezek megbetegszenek, akkor állandóan a szervezetben egy abnormális mérge-lerakódás képződik, salakok, savak, meszesedések formájában, amelyek rendkívüli rombolásokat idéznek elő később szervezetünkben.

A világhírű amerikai „GASTRO-D”, mely főleg az emésztőszervekre bír rendkívüli hatással, normális állapotot teremt elő és a már fennálló gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegedéseknek a legkíméletesebb eredményeket hozza meg.

„GASTRO-D” kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130.- lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

A jegesap tüzet fogott

Az amerikai sajtó mostanában sokat foglalkozik Greta Garbo megváltozásával. A primadonna, aki tavaly még rendszerint kopott esőkabátban járt, került a társaságot és maga vezette ócska kis Sedan-autóját, mióta visszatért Svédországból, a legegészségesebb párisi toalettekben pompázik, hétüléses Roadster-kocsit vásárolt, amelyet egyenruhás sofför vezet és minden divatos helyen ott látható. A riporterek sokáig kutatták a feltűnő változás okát, de még mindig csak találgatnak. Egyesek szerint Garbo egyszerűen megunta az eddigi reklámjátogatottságot, mások szerint a primadonna — szerelmes. Ez utóbbi magyarázat már csak azért is érdekes, mert eddig Hollywoodban Carbo játszott a „mestestestült jegesap” szerepét.

RADEK A BÖRTÖNENBEN MEGŐRÜLT.

Megirtuk nemrég, hogy Radekot, a moszkvai Izvestija című hivatalos kormánylap főszerkesztőjét letartóztatták, mert a Zinovjev-perben súlyos vádak hangzóttak el ellene. A Matin jelentése szerint Radek a börtönben megőrült.

— Fejszével meggyilkolt fiu. Fuioara Vasile tizennégy éves fiu, aki Brosteni községben lakott, szénagyújtásra indult a mezőre. Utközben azonban megtámadták és fejszével agyonverték. A gyilkossággal Crisleseanu Aurel és Ciubotariu Mihai brosteni fiukat gyanúsítják. Az eddigi adatok szerint a két fiu fenyegetést szedett. Amikor ezt Fuioara észrevette, figyelmeztette őket, hogy ne tegyék tönkre a fenőfákat. A két fiu erre rárohant és fejszéikkel agyonütötték. A fiuk tagadják a szörnyű vádat.

Fordító-irodám

L. Piata Bratianu 2 sz. alatt, (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsón válnak kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás-tanár, Bucuresti és Timisoara város volt első fordítója.

— Nemoianu Josif dr. kinevezése. Nemoianu Josif dr. állami gyermekmenhelyi igazgató-főorvost az egészségügyi miniszter a timisoarai és craiovai dispensairek felügyelőjévé nevezte ki és egyúttal a közegészségügyi vezérfelügyelői címet adományozta neki. Nemoianu dr. tizenöt év óta áll a gyermekmenhely élén és igen eredményes munkásságot fejtett ki.

— Kiutasítottak egy görög szerzetest. A constantai hatóságok kiutasították az országba Niculescu Ivan szerzetest, aki görög hittvitelő. A szerzetesnek lejárt a tartózkodási engedélye és úgy gondolt a hatóságok elől elrejtőzni, hogy bevonul az egyik kolostorba. Mielőtt azonban ez megtörténhetett volna, behajózták az egyik görög gőzörsre és elindították Görögországba.

— Az aradi tizenhárom vértanu emléke. Budapestről jelentik, hogy október 6-át, az aradi tizenhárom vértanu emléknapiját egész Magyarországon illő gyászsal ülték meg. Budapesten az egyetemi ifjuság az Egyetem-terén gyülekezett, majd a Vigadóba vonult, ahol gyászünnepet rendezett.

— A hírhedt bandita a bíróság előtt. A bacau-i esküdtbíróság november huszadikán kezdi meg Coroiu, a hírhedt bandita és ötven társa büntetésének tárgyalását. A bíróság több mint száz tanut fog kihallgatni és ezért a tárgyalás legalább nyolc napig eltart. A tárgyalás elhalasztásának elkerülésére az összes tanukat elővezetik.

— Kidobta ujszülött gyermekét a kutyának. A Botosani közelében levő I. G. Duca községben Greceanu Alice földbirtokosnő az udvarán egy ujszülött gyermek holttestét találta, amelyet a kutyák már félig felfaltak. A csendőrség megállapította, hogy az ujszülöttet Golan Mária cselédeleány tette ki az udvarra a kutyák prédájául. A cselédeleányt a csendőrség őrizetbe vette.

— A cselédgyilkos asszony felett ma hangzik el az ítélet. Luner Jozefin, Luner Ödön zongoragyáros feleségének szennázós cselédgyilkossági pere a bécsi törvényszék előtt befejeződött. Miután hétfőn elhangzottak a perbeszédék, a bíróság az egész keddi napot tanácskozással töltötte el. Az ítéletet ma délelőtt tíz órakor hirdetik ki. A közönség a terembe csak szigorú igazoltatás után léphet. A törvényszéki épület előtt megkettőzték a rendőrségi készültséget. Emlékeztetes, hogy a bestiális asszony gonoszságán felháborodott közönség a mult héten be akart hatolni a tárgyalóterembe, hogy maga szolgáltaon igazságot. Most megtehték a szükséges intézkedéseket arra vonatkozólag, hogy ilyen jelenetek ne ismétlődhessenek meg. Egész Bécs kíváncsian várja az ítéletet.

— Blum kormánya elfojt minden politikai tüntetést. Párisból jelentik, hogy a francia kormány mindenféle politikai tüntetés megakadályozására szigorú rendszabályokat készült életbeletetni. Politikai körök különböző kommentárokkal kísérik a kormány terveit, amelyek ugy a jobb, mint a baloldal részéről nemetszéssel találkoznak.

— Régi érdemes rendőrőrmester halála. A régi Timisoara egyik köztisztviselőben álló, városszerzte ismert jellegzetes alakja, Knöbl Konrad nyugalmazott rendőrőrmester, a timisoarai rendőrség egykori lelkes és szolgálatkész tagja, hetvenhat esztendőskorában meghalt. Knöbl Konrad 1888-ban huszonnyolc esztendőskorában lépett a rendőrség szolgálatába, amelyet harminchat éven keresztül szolgált és különösen a második kerületben működött közmegelegedésre. 1924-ben vonult nyugalomba, de azután is mindenki a szorgalmas rendőrt látta benne, aki egy emberöltőn keresztül a közbiztonság lelkiismeretes őre volt. Halálát özvegye, született Rotsching Anna és fia, Knöbl Mátyás resitai kereskedő gyászolják. Temetése ma, szerdán délután öt órakor megy végbe a második kerületi temető kápolnájában.

— A parlament novemberben ül össze. Politikai körök értesülése szerint a parlament ülészaka visszavonhatatlanul november 15-én kezdődik. A legközelebbi minisztertanácsban megállapítják a parlament munkarendjét.

— Nem akartak egymás nélkül élni. Runger Péter mediasi fiatal aranyműves nemrég nősült és feleségével nagyon szereték egymást. Runger azonban szervi szivbajban szenvedett és ezért eladta üzletét, a pénzzel pedig Bécsbe utazott, hogy ott megvizsgálta magát. Bécsből aztán megírta, hogy menthetetlen és állapota annyira rosszabbodott, hogy már haza sem mehetett. Feleségét ez annyira elkeserítette, hogy férjének levelet írt és azt indítványozta, dobják el életüket ugyanegy órában. A férj azonban ezt a levelet már nem olvashatta, mert annak megérkezése előtt meghalt. Amikor Runger megkapta a gyászhirot tudató táviratot, megmérgezte magát és meghalt.

MOSZKVA KEZE IRANYITJA AZ ANGOL MUNKANÉLKÜLIEKET. Londoni jelentés szerint a munkanélküliek nagy csoportja Glasgowból Londonba indult, hogy ott éhségfelvonulást rendezzen. Egyes londoni lapok szerint ezeket az éhségfelvonulásokat a kommunisták Moszkva utasítására rendezik.

— Madrid képviselői az angol munkásszervezetek kongresszusán. Az angol munkásszervezetek edinburgi kongresszusán az elnök bejelentette, a madridi kormány két megbízottja érkezett a kongresszusra, hogy a spanyolországi állapotokról beszámoljon. A kongresszus azután különböző gazdasági ügyekkel foglalkozott.

AZ UJ FINN KORMÁNY. Helsinki-ből érkezett jelentés szerint Kyvesti Kalick agrárpárti vezér megalakította az új finn kormányt.

— A német áruk bojkottja. Stockholmi jelentés szerint a svédországi munkásszervezetek kongresszusán határozati javaslatot terjesztettek a német áruk bojkottjára vonatkozólag. A kongresszus a javaslatot nem fogadta el, ellenben úgy határozott, felszólítja a munkásokat, hogy lehetőleg ne vásároljanak német eredetű árut.

— A hadsereg felszerelése. A hadfelszerelési miniszteriumban tegnap miniszteri értekezlet volt, amelyen Tatarescu miniszterelnök előterjesztette Antonescu külügyminiszternek Genfből érkezett jelentését a külpolitikai helyzetről. Utána a hadsereg felszerelésének kérdéséről és az új hadfelszerelési megrendeléseket beszéltek meg.

— Hideg szél. Tegnap délelőtt az időjárás derűs és igen kellemes volt. Délelőtt tíz órakor tizenkét, délebb pedig tizenöt fok melegeget mutatott a hőmérő. Ebéd után hirtelen csipős szél támadt és bekövetkezett a hőmérséklet csökkenése. Délután félhégykor a hőmérő már csak tizenhárom fok melegeget jelzett, amely este tizenegy fokra csökkent. A meteorológiai intézet jelentése szerint mérsékelt szél várható, sok helyen esővel, a magasabb hegyeken havas esővel, vagy havazással, a hőmérséklet alig változik.

Jöjjen hozzánk, ha garderobját egy felöltővel akarja kiegészíteni. Kifogástalan szabás. Válogatott szövetek. Olcsó árak.

CEHOSLOVACA

BUCURESTI: STR. BERZEI, 100 • BUL. ELISABETA, 8-10
CAL. GRIVITEI 159 • STR. SELARI, 13
PLOESTI • GALATI • CRAIOVA • BRASOV • TIMISOARA • CERNAUTI

* Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. Előfizetőinek 20%-os engedmény.

Négyszeres családi jubileum

Ritka és megható családi ünnepe volt a Vulpe-családnak, amelynek négy tagja egyugyanazon a napon ülte meg a különböző jubileumokat. Vulpe Eva egykori lelkes munkásságot tanítónő, Vulpe Iuliu helybeli iskolaigazgató, Vulpe Stefan, a helybeli munkakamara elnöke, Vulpe Nicolae jadanai lelkész, Vulpe Josif aradi alpolgármester és Nichipor Sionia, született Vulpe, mehalai postamesterő édesanyja, a nyolcvanadik születésnapját ünnepelte. Ugyanazon a napon legidősebb fia, Vulpe Nicolae lelkész hatvanadik születésnapját ülte meg, míg leánya Nichipor Sionia, mehalai postamesterő házasságkötésének tizenhatodik évfordulója volt ezen a napon. Ugyanakkor még Vulpe Stefan munkakamarai elnök leányának Popovici Aurel főhadnaggyal kötött házasságának első évfordulója is volt. A négyszeres családi ünnepet bensőséges, meleg hangulatban és boldogan ünnepelték meg a család tagjai élükön az ősz matrónával, akit valamennyien nagy szeretettel vettek körül.

Az óvatos szalmaövegy

- Már görcs van az ujjamban a sok írástól.
- Hogy-hogy?
- A feleségem elutazott s minden nap két levelet írok neki.
- Kettőt?
- Igen, mert azt írta, ha egy nap nem kap tőlem levelet, hazajön.
- Es ezért kell kétszer írni?
- Hát persze. Tudod, hogy milyen könnyen elveszhet egy ilyen levél?

→ **APRÓHIRDETÉSRE LEGALKALMASABB A Déli Hírlap**

GYŐZELME ESETÉN AZ AMERIKAI ELNÖK MEGLÁTOGATJA EURÓPÁT. Amerikai politikai körök úgy tudják, hogy Roosevelt elnök újjáválasztása esetén ellátogat az egyes európai fővárosokba, ezenkívül pedig Tokióba is. Roosevelt körutja folyamán tanácskozní fog a gazdasági problémák megoldásáról. Az egyes államok kormányaival ezenkívül politikai tárgyalásokat is folytat. Hír szerint Roosevelt azzal a tervvel foglalkozik, hogy európai államok újból kaphatnak majd Amerikában kölcsönöket.

— **Ezeröttszáz új tanító.** A közoktatásiügyi miniszteriumban befejeződtek az új tanítók kinevezésére vonatkozó munkálatok. Összesen ezeröttszáz új tanítót neveztek ki állami intézetekhez.

— **Lezuhant repülőgép.** Brati Stefan főhadnagy tegnap merész gyakorlatokat végzett repülőgéppel. Amikor leszállásra készült, mintegy kétszáz méter magasságban leállította a motort, hogy siklórepüléssel leereszkedjék. A gép hirtelen felfordult a levegőben és lezuhant, maga alá temetve a pilótát. Brati Stefan szörnyethalt, a gép teljesen összetört.

— **Halálozások Jimbólián.** Jimbólián nyolcvanegy éves korában meghalt özvegy Decker Borbála, született Schlichter. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Halálát gyászolják gyermekei: Erzsébet, János, Ádám, Miklós és Borbála, férjezett Mayerné.

— **Jimbólián meghalt negyvenkilenc éves korában özvegy Girányi Mórné, született Gerő Fanny** postatisztviselőnő, aki a jimbóliai postán huszonnégy éven keresztül teljesített szolgálatot. Gyászolják nyolcvanöt éves anyját, gyermekeit, István, Böcsi és Ilus, testvéreit Gerő Miksa és Gerő Jenő. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. A jimbóliai postatisztviselők Tautu Ion postafőnök vezetése alatt testületileg kísérték el utolsó útjára és sírjára koszorút helyeztek. A szertartást Fellner Manó rabbírhelyettes végezte, aki a halottasháznál megható beszédet mondott. A temetőben az elköltözött kártársai nevében Tautu postafőnök bucsuztatta.

— **Influenza, spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandolák megbetegedése, valamint izületi bajok vagy tüdőcsúszhurut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűvizet használata által gyakran és alaposan kitisztíttassanak.** Az orvosok ajánlják.

— **Az erdő titka.** Visegrád közelében az erdőben egy fa alatt guggoló helyzetben egy öreg asszony holttestét találták. Ugyancsak a fának egyik ágán idősebb férfi felakasztott holtteste lógott. A férfi kabátjának zsebében német nyelven írott levelet találtak. Ebben elmondja, hogy a neve Laczlik János, hatvanégy esztendő, krakkói születésű lengyel állampolgár. Odahaza már régen nem volt munkája és gyalog indult el hetvenéves feleségével Magyarországra munkát keresni. Két hét előtt Salgótarjánnál lépték át a határt. Sehol nem találtak munkát s elhatározták, hogy öngyilkosságot követnek el. A férfi egy szöggel előbb kiszúrta a felesége két szemét, majd megfojtotta, aztán felakasztotta magát.

* **HÁTRALÉKOS ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE AJANLJUK,** hogy szíveskedjenek előfizetési díjukat rendezni, mert nem kívánatos az olvasónak sem, ha a lap külföldben az előfizetés rendezetlensége miatt fennakadással áll be. A lap előállításával igen nagy kiadások terhelik a kiadóhivatalt, amelyeknek csak úgy tud eleget tenni, ha az előfizetők sem feledkeznek meg fizetési kötelezettségükről. A Deli Hírlap egyetlen bevételi forrása a hirdetésekön kívül az előfizetési díjakból származó jövedelem. Csak így tudja függetlenségét megőrizni, az olvasók jogos érdekeit szolgálja. Pontosan küldjük a lapot nap-nap után. A kiadóhivatal mindent készpénzzel fizet, tehát joggal kéri, hogy az előfizetők se maradjanak hátralekban az előfizetési díjjal.

Közgazdaság

A romániai gabonaexportőrök egyelőre nem szállítanak a leértékelt valutájú országokba

Fővárosi jelentés szerint a gabonaexportőrök kitartanak ama határozatuk mellett, hogy mindaddig nem szállítanak gabonát a leértékelt valutájú országokba, amíg azokat a problémákat, amelyek a leértékelés nyomán támadtak, nem oldották meg. A gabonaexport felfüggesztésével azonban csökkentek a gabonaárak. Brailában a buza ára vagononként 46.500 lei, tehát háromszor lelelt kevesebb, mint szeptember hónap közepén volt. Hasonló mértékben csökkent a tengeri és az olajmagvak ára is. A Nemzeti Banknak a leértékeléssel szemben való álláspontja még nem ismeretes és mivel vonatkozik a régebbi export ellenértékét a régi árfolyamon folyósítani, ez is hozzájárul a gabonaárak csökkenéséhez. A nagymennyiségű export lebonyolítására pedig már csak rövid idő áll rendelkezésre, mert a Duna novemberben már

alig használható a szállításra.

Tőzsdei körökben ezenkívül számítanak azzal, hogy rövidesen az argentinai buza is piacra kerül úgy, hogy a jelenlegi bizonytalan helyzet miatt Romániát nemcsak az a veszély fenyegeti, hogy gabonája számára nem talál új piacot, hanem az, hogy eddigi piacait is elveszítheti. A gabonapiac forgalmának megakadása a Bánságban is érezteti hatását, mert a kereslet hiányában az árak lassan lemorzsolódnak. A piaci árak a következők: új buza 78 kilós 410, új buza 79—80 kilós 415, ótengeri 305, új tengeri novemberi szállításra 230, zab 260, takarmányárpa 260, tavaszi árpa 290, korpá 240, muharmag 380, napraforgómag 280, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 760, nagymalmi liszt 780 lei száz kilónként. A lucernamag 23 és a lóheremag 28 lei kilónként.

A háztulajdonosok bérjövödelmének kötelező bejelentése és az adótulfizetések beszámítása

A jelenlegi költségvetési év elején a háztulajdonosokat tudvalevőleg arra kötelezték, hogy jelentsék be házbérjövödelmeiket. Az ellentmondó intézkedések miatt azonban sok háztulajdonos elmulasztotta a bejelentést és ezért a pénzügyminiszter elrendelte, hogy folytassák le ellenük a bírságolási eljárást. Amikor kiderült, hogy mintegy 70—80 ezer bírságolási jegyzőkönyvre van kilátás, a miniszter újból visszavonta a rendelkezést és úgy intézkedett, hogy csak a már elkészített jegyzőkönyveket terjesszék a miniszteriumhoz. Az erre vonatkozó rendelet rövidesen megérkezik a pénzügyigazgatóságokhoz.

Ami a háztulajdonosok adótulfizetését illeti, olyan intézkedések történtek, hogy ezeket az adótulfizetéseket az

1935. évre számolják el. Ami az 1934. évről fenmaradt összegeket illeti, azokat készpénzben kellett volna visszatéríteni, az előző évek túlfizetéseit pedig a második belföldi kölcsön kötvényeivel akarták kiegyenlíteni. Ezt azonban nem valósíthaták meg, mert az erre a célra szánt alap kevésnek bizonyult. Most azzal a tervvel foglalkozik a pénzügyminiszterium, hogy az 1935. évi túlfizetéseket ötven százalék erejéig készpénzben fizeti vissza, másik felét pedig jóváírja a következő költségvetési évre, vagy pedig kölcsönkötvényben adja vissza. Az 1934. április elseje előtti túlfizetéseket pedig teljes egészében kölcsönkötvénnyel egyenlítik ki. Az erre vonatkozó előterjesztést a pénzügyminiszter azonban még nem írta alá.

A frankot és a holland forintot átengedik a szabad forgalomnak. Bucurestii jelentés szerint illetékes körök azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a francia frankot, a svájci frankot és a holland forintot átengedik a szabad forgalomnak. Ugyanis az a vélemény alakult ki, hogy ezen országokba, amelyekbe a valuta leértékelése veszélyezteti az exportot, a kivitt bizonyos körülmények között fokozni is lehetne. A terv megvalósítása elé különböző nehézségek tornyosulnak, amelyek a három országgal kötött szerződésekből eredhetnek. Ezért valószínű, hogy legközelebb tárgyalások indulnak meg ezeknek a szerződéseknek a megváltoztatására. Mivel csak technikai kérdésekről van szó, ezek a tárgyalások rövid időt vesznek igénybe.

A devalvált valuták hivatalos árfolyamai. A Nemzeti Bank tegnap a leértékelt külföldi valuták árfolyamait a következőként állapította meg: francia frank 4.50 és a 38 százalékos prémium hozzászámításával 6.21—6.55, a svájci frank 31.19—32.77, a holland forint 75.88—76.28. Az első szám a vételt, a második az eladási árat jelenti.

A szabadforgalmi devizák piacán élénk kínálat volt a német márkában, amelynek árfolyama óráról-órára változott. A német márka árfolyama 38 lei körül alakult ki. Az osztrák schilling 28.40—28.50, drachma 0.89—0.90 volt. A cseh korónára és az olasz lira iránt a kereslet megszünt és árfolyamuk nem alakult ki.

PERSIAN

szőrmeáruházz

Timișoara IV.
Str. I. C. Brătianu 17

Legnagyobb raktár mindennemű szőrmeárukban a legolcsóbb árakon

— Az ékszerablás tettesei kiesztak hatóság kezei közül. Hónapokkal azelőtt budapesti Váci-utca egyik ékszerüzletében vakmerő rablás történt. A rendőrség nyomozás megállapította, hogy az ékszerablás tettesei Wieser Salomon és barátja, Gerhard Hildegard. Kiderült a is, hogy mindketten Párisba szöktek, ahol francia rendőrség hamis utlevél használatáért elfogta és hat heti fogházra ítélte őket. A magyar rendőrség kérte a kiadatásukat, de ez a kérelem elkesélt, mert időközben letele a büntetésük és szabadon bocsátották őket. A budapesti rendőrség újabb körözés adott ki ellenük és most egész Európában újra erőlyesen kutatják az amerikai ízű betörés tettesekét nyomait.

— **Svájc korlátozza a cukorbehozatalt.** A svájci szövetségi tanács — mint Bernből jelentik — elhatározta, hogy 12—25 százalékkal csökkenti a Svájcba való cukorbehozatalt.

— **Peter Prens: A fehér boszorkány.** „Váratlan nemzetközi bonyodalmak, amelyekről a világ közvéleménye csodálkozva vesz tudomást... miért mozoghatnak... miért robban ki háború... miért kezdenek bizonyos papírok zuhanni, mások emelkedni a tőzsdéken...” Ezt az érdekes kérdést veti fel Peter Prens izgalmas bűnügyi, vagy inkább kémérténetében, amely a fehér boszorkány címen most jelent meg magyar nyelven. Izgalmas, kalandos regény ez a könyv; a kémszervezetek és kémelhárító különítmények bonyolult, rejtélyes küzdelméből egy különös és elragadó női figura: a fehér boszorkány alakja bontakozik ki, akinek testi és szellemi fölénye titkos erők rugóit mozgatja. Peter Prens: A fehér boszorkány c. kötete az Athenaeum detektívregény-sorozatában jelent meg. Ára 33.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagánál Cluj.

Nyiltér

(Az e rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

FIGYELMEZTETÉS!

Miután több oldalról tudomásomra jutott, hogy felelőtlen egyének magánosoknak férfiszöveteket adtak el és nevémmel visszaélve oly látszatot keltenek, mintha cégem felszámolna, ezután hozom magyabecsült bevőim tudomására, hogy a legjobb belföldi gyártmányokat, csakis márkás árut, úgy mint eddig is, kizárólag üzletemben árusítom.

Kiváló tisztelettel:

RICHTER-posztóáruházz

Timișoara I., Bulev. Regele Ferdinand 8 sa a Capitol-mozi villamosmegállóhelyén.

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Szerda, október 7.

Apolló-mozi: A lázadók.

Capitol-mozi: Pampák királya.

Állandó nagy raktár, elsőrendű kivitelű fehér zománcozott és fekete fűzhelyekben, továbbá zománcozott és telete modern szobakályhákban, kamottal kibérelve leszállított árak mellett

JUNGINGER

Timișoara II., Timocului-u. 2, Kovács-patika mellett

Izlelése szerint jól szabott ruhát kap, ha

Bujdosó

uriszabóhoz fordul, ki több aranyéremmel lett kitüntetve Timișoara III., Strada T. Cipariu 1. I (Református-ház)

Sport

Budapest válogatott csapata 8:2 (3:1) arányban legyőzte Clujon az északi liga válogatott együttesét

Budapest válogatott csapata tegnap Clujon vendégszerepelt. A magyar csapat cluji játéka elé mindenki nagy érdeklődéssel tekintett, csak a Curentul szerette volna, ha a játék elmarad, mert abban a magyarok irredenta propagandáját látta. A Curentul elfelejtette, hogy a magyar csapat két nap előtt Bucurestiben is játszott, ahol nem vették megjelenésüket irredenta propagandának. Az arra hivatott sportvezetők csupán azt észlelhették, hogy a magyar csapat a futballjátéknak jelentett nagyszerű propagandát, amit az ötvenezer főnyi közönség is bizonyított. Csak a sport számára szolgáltatott tehát propagandát a magyar csapat Clujon is,

ahol a Curentul rémitgetése ellenére is lejátszották a mérkőzést. A Bucurestiben szerepelt magyar csapat csak annyiban változott, hogy a középfedezet helyén Sárosi dr., a középsatár helyén pedig Nemes játszott, míg Cseh II. a jobb szélső helyét töltötte be. A magyar csapat ellenfele az északi liga válogatott csapata volt. Budapest válogatottja kitünő játékot mutatott és 8:2 (3:1) arányú győzelmet aratott. Az északi liga csapata csak az első féldőben volt egyenrangú ellenfél, a második féldőben a csapat védelme összeroppant és a magyarok tetszés szerint rugták a gólokat.

Új világrekordot állított Szabó Miklós a budapesti nemzetközi atlétikai versenyen a kétezer méteres síkfutásban

Budapesten a MAC nemzetközi atlétikai viadalt rendezett, amelyen nem várt szenzáció akad. Szabó Miklós ugyanis a 2000 méteres síkfutásban új világrekordot futott. Az új világrekord 5 p. 20.4 mp., míg a régi világrekordot a francia Ladoumégue tartotta 5 p. 21.8 mp.-el. Másodiknak a magyar Iglói futott be, szintén a régi magyar rekordon belül, míg a harmadik a belga Mostert lett. Start után nyomban Ráthonyi ment az élre és nyolcszáz méterig vezetett, ott kiállt és ekkor Szabó Miklós vette át a vezetést. Őt követte

Mostert és Iglói. Iglói rövidesen elhagyta Mostert, Szabó pedig soha nem látott finissel körülbelül ötven méterrel előbb ért a célba. A belgák neves középtáv-futója teljesen kifutotta erejét és támo-lyogva, Iglói után mintegy harmány méterrel ért a célba. Ez a második magyar futóvilágrekord, az elsőt ugyanis Kovács a 300 yardos síkfutásban tartja. Kitünő eredményt ért el a versenyen az osztrák rudugró Proksch, aki 403 cm. ugrással győzött és új osztrák rekordot állított fel. A magyar rudugrók siralmasan szerepeltek, mert

360 cm.-el kiestek. Érdekes, hogy Höckert az 5000 m. finn olimpiai bajnok Malmöben szintén megkísérelte Ladoumégue kétezer méteres világrekordjának megdöntését, de csak félsikert ért el, mert csupán beállította a régi rekordot, de javítani nem tudott rajta.

Az erdélyi autó és motorkerékverseny győztesei

A feleaci nemzetközi autó és motorkerékverseny eredményei a következők: A motorkerékversenyt Theo Kuntz nyerte meg (AJS 500) 4 p. 11.6 mp. idővel, 2. Voluntaru Constantin, 3. ifj. Pop Stefan. Az oldal-kocsis verseny győztese Asan B. B. (JRA 500) 4 p. 50.15 mp. idővel, 2. Forry, 3. Pop Stefan. A sportautó osztály versenyeinek győztese Berlescu Bucurestii alezredes lett Ford kocsiján, 2. Rosenauer Henrik (Medias), 3. Feste-tich Ernő gróf (Budapest). A versenyautó osztály győztese Calcianu mérnök (Bucuresti) Dusenbergekocsival, 2. Ghica Gheorghe (Bucuresti), 3. Carp Petru (Brasov).

A csatársor veszítette el a válogatott mérkőzést

A romániai sajtót még mindig foglalkoztatja a román-magyar válogatott futballmérkőzés lefolyása. A fővárosi sajtó a játékosok által nyújtott teljesítmények bírálata mellett egyöntetűen kiemeli Demetrovits, a Chinezul-Isa fedezetének nagyszerű játékát. A Dimineata azt írja, hogy Demetrovits játéka volt a legkellemesebb meglepetés és teljesítményével talán a csapat legjobb és leghasznosabb tagja volt. Dicsérőleg ír a sajtó Bürger-ről, akinek kiforrott játéka élmény volt. Bindea gyorsaságával tünt fel és gólja mesteri volt. Do-

bayt erősen fogták és ezért nem sokat mutatott. Egyedül Ciolac játéka volt kiábrándító, mert lassúságával sok jó akciónak volt a kerékkötője. Pavlovits rossz napot fogott ki. Általában az a vélemény alakult ki, hogy a mérkőzést nem a védelem veszítette el, hanem a csatársor, amely puhasága miatt nem tudott gólképes lenni.

Bindea felfüggesztését visszavonták

A fővárosi futballszövetség legutóbbi ülésén foglalkozott a Ripensia kérelmével és annak helytadva visszavonta Bindea felfüggesztését. Bindeát ugyanis az egyik játékvezető bántalmazása miatt hat hónapra eltiltották a játéktól és ennek a felfüggesztésnek a visszavonása főleg a magyarok elleni játékaért történt.

Hollywood minden utcában...

Irta:
Robert Peiper
16

Fordította:
S. Kovács Ferenc

— A te tanuskodásod? Ki fog neked hinni? Abban a pillanatban, ahogy jelentkezel, letartóztatnak téged is.

— Engem?!
— Téged! Vagy elfelejtetted?
— Vagy úgy, hiszen végeredményben igazad van... Csakhogy én nem hagyom magam megfogni. Husz más tanut fogok összetoborozni...

— Egyetlen mód, hogy elváltoztatod külsődet. Máskülönbén a hamis utleveled ellenére is fel fognak ismerni.

— Nagyszerű, Johannes. Az ötleted egészen kitünő. Mint férfi fogok utazni. Az iratokat Triesztben kell beszerezniük, a ruháid valószínűleg jók lesznek nekem. A hajamat levágatom. Senki sem fogja sejtteni, hogy a társaságodban utazó férfi Ellen Greenel azonos.

XVII.

Ellen levelet hagyott Anny számára a portánál, amelyben megírta, hogy azonnal el kell utazniuk és jöjjön a főpályaudvarra.

Vártak rá. A vonat már indult, de Anny még nem volt látható.

Ellen így átöltözve nagyszerűen érezte magát. Nagy kedvvel játszotta új szerepét. Még hangját is elváltoztatta. Johannes alig tarthatta vissza a nevetést.

Triesztben egy hírhedt lokált kerestek fel. Johannes összeköttetésbe lépett egy kétes egzisztenciájú alakkal, aki egy kis eldugott utcába vezette őket.

— Kérem, várjon itt a kapu előtt, — mondta az alak és eltűnt a kapuban.

Néhány pillanat múlva már vissza is jött.

— Igen, itthon van, — mondta. Egy kis magyar

lány a tizenhét éves szobában. Ikonának hívják.

— Rendben van, — mondta Johannes — de mit segíthet nekünk Iona?

— Iona? Egy utlevelet fog önöknek eladni. Az örege ugyanis egy hét előtt öngyilkos lett és most az utlevele gazdátlan. Ez különben is az egyetlen értékes tárgy, amit Iona tőle örökölt. Most érte, kérem? Kérek különben száz lírát, ennyi ugyanis a közvetítési díj. Az utlevelet majd Ikonának fogják megfizetni. És sok szerencsét kívánok, uraim!

Johannes zsebébe nyult és szó nélkül kifizette az alaknak a száz lírát.

Az átvette, megköszönte és elsietett.

— Remélem lent maradsz, Ellen? Megvársz, amíg én az ügyet elintézem.

— Ellenkezőleg. Végre alkalmam akad egy ilyen házat belülről megnézni, miért ne tenném, hiszen most férfi vagyok. Talán soha többé nem lesz ilyen alkalmam...

A lépcsőházban egy nem nagyon fiatal nő jött velük szembe.

— Ikonához akarnak menni? Kérem, tessék a tizenhét évesbe bekopogni.

A kis magyar nő keleties pizsamában fogadta vendégeit.

— Tessék helyet foglalni, — mondta udvariasan és azonnal szemezni kezdett Ellenel.

— Tehát önök szeretnék az iratot megvenni? — kérdezte.

— Ugy van. Szerencsétlenségünkre elvesztettük az egyik utlevelet — mondta Johannes.

— Könnyen megeshik mindenkivel, — volt a válasz.

— És mibe kerül az utlevél?

Iona nem felelt a kérdésre, hanem Ellen keze után nyult.

— Szép finom kezeid vannak. Különbén is csinos fiu vagy. Tetszel nekem. Miért akarsz elutazni innen? Nincs barátnőd? Vagy nincsen munkád?

— Okvetlenül el kell utaznom, — szölt Ellen zavartan.

— Értem, el kell utaznod... Csináltál valamit, ugye? De az nem tesz semmit, El tudlak rejteni.

— Nem hagyhatom egyedül a barátomat.

— Olyan hü vagy? Ha nem hagyod te el, ő fog egy szép napon elhagyni. Meglátod, csak jöjjön egy asszony...

— Nem fog elhagyni... mi összetartunk...

— Fialat vagy és tapasztalatlan. És hü. Nálam maradhatnál...

— Tehát, mibe kerül az utlevél? — kérdezte Johannes energikusan.

— Melyikteknek kell, az a kérdés...

— Nekem! — mondta Ellen.

— Tőled nem fogadok pénzt el, de itt kell maradnod, legalább ma éjjelre.

— Nem, nem... nem tehetem...

— Félsz, kis fiam? Ne félj, a barátod nem szökik meg nélküled. Ez az utlevél külföldi volt... jó szolgálatot fog neked tenni.

— Ezer lírát adok az iratért, — mondta Johannes — de hagyja kérem békében a fiut. Látja, hogy nem érdeklődik maga iránt.

— Nem látom! Maga nem emberismerő, uram! És ezer líra nem csábít engem, mert pénzem annyi van, mint a szemét.

Johannes kétségbeesve nézett Ellenre.

Ellen nem tudta, mitévő legyen.

— És ha arra kérlek, hogy ellenszolgáltatás nélkül add nekem az utlevelet?

— Te kérsz engem? Az egészen más dolog.

Iona egy ládában kezdett kotorászni.

— De egy csókot, egy egyetlen csókot csak adsz nekem. Ne félj tőlem.

És átölelte Ellen, forró kéjjel csókolt sokáig...

Aztán átadta neki az utlevelet.

— Nagyon hasonlítasz rá! És csak nyolc nap előtt halt meg. Ezért... ezért akartalak ma éjjelre. Te most elmész innen, el a világba és én itt keserem tovább az életet.

— Az előbb azt mondtad, hogy sok pénzed van, miért nem mérsz el innen?

— Ha te magaddal vinnél, mennék. Vele is mentem volna, de öngyilkos lett, mert nem hallgattam meg elég hamar.

(Folyt. köv.)

Rádió

Szerda, október 7. Bucuresti. 7.30: Reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: A rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 19.15: A zene folytatása. 20.20: Felolvasás. 21.35: Popovici Pupa zongorázik. Beethoven: Első szonáta. Chopin: Nocturno. Notara: Tavasz nap. Lyadof: Zenélő doboz. 22.10: Dimitru Nella énekel. Schumann: Két dal, Strauss Richard: Reggel. Donizetti: A kegyencső, ária. Brediceanu: Két román népdal. 22.30: Hírek. 22.45: Kis rádiózenekar. Budapest I. 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: Hanglemez. 15.40: Hírek. 17.15: Diákfélóra. 18: P. tres József dr. előadása. 18.30: Szalonzene. 19.45: Hangversenyzenekar. 22.50: Hírek. 23.15: Elly Katzigheras zongorázik. 23.50: Francia-

nyelvű felolvasás. 24: Öreg cigányprima-ok zenekara. 1.05: Hírek. Budapest II. 19.15: Olasz nyelvoktatás. 19.50: Tánclemez. 21: Krudy Andor dr. cimbalmozik. 21.25: Hírek. Bécs. 20.35: Szimfonikus-hangverseny. 22.55: Tarka negyedóra. 23.20: Népopera. 23.40: Lemezek. 24.25: Jazz-band. Belgrád. 20.50: Népdalok. 21.15: Gyermeklemez. 22.50: Lemezek. 23.20: Vendéglői zene. Berlin. 20: Lemezek. 21.45: A rádiózenekar. Deutschlandsender. 20: Tarka-est. 21.10: Dalok. 22.15: Indulók. 23.30: Harfa- és fuvolaszonáta. 24: Táncczene. Lipse. 20: Vónósnyegyes. 21.45: Szórakoztató-zene. Milánó. 20: Vegyes-zene. 22.05: Zenekari hangverseny. 23.20: Táncczene. München. 20: Lemezek. 21.45: Bécsi keringők. 23.30: Hegedű és zongoraszonáta. 23.55: Szórakoztató-zene. Pozsony. 19: Magyar-műsor. Prága. 21.15: A rádiózenekar. Róma. 21.15: Zenekari hangverseny, utána táncczene. Stockholm. 22.25: Klarinétzene. 23: Táncczene. Strassbourg. 20.45: Lemezek. 22.30: Könnyű zene dalokkal. Varsó. 20.30: Könnyű-lemezek. 22: Chopin-művek. 22.30: A rádiózenekar. 23.15: Vónósnyegyes. 24: Táncczene.

Csütörtök, október 8. Bucuresti. 7.30: Reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: A kis rádiózenekar műsorának közvetítése. 19.15: A zene folytatása. 20.05: 20.25: Gramofonlemez. 20.35: Felolvasás. 21.10: A rádiózenekar hangversenyének közvetítése, melynek műsora a következő: Bach: A-mol fuga. Mozart: B-dur hegedűverseny. Hegedű: Manoliu György. Rameau: Balettszvit. Sibelius: Bánatkeringő. Grieg: Szimfonikus táncok. 22.30: Hírek. 22.45: A Ionescu-zenekar hangversenye. 23.45: Hírek. Budapest I. 7.45: Torna. 11: hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.05: Szalonzene. 13.30: Hírek. 14.30: Ének. 15: Mozart-szeretők. 15.40: Hírek. 17.15: Aszszonyoknak. 18: Hegedű. 18.40: Özv. Fodor Ferencné csevegése. 19.10: A Famunkások Dalárdája és az Első Zuglói Dalkör vegyeskarának műsora. 20: Gazdáknak. 20.15: Lemezek. 21: Csodagyerek. Hangjáték. 22.10: Hírek. 22.30: Cigányzene. 23: Időjárásjelentés. 23.30: Zongorahármasok. 24.20: Táncc-

zene. 1.05: Hírek. Budapest II. 19.20: Angol nyelvoktatás. 19.55: Lemezek. 20.20: dr. Germánus Gyuláné előadása. 21: A rendőrzenekar játéka. Bécs. 18.25: Operaáriák. 23.20: Dalest. 24.35: Jazz-band. Belgrád. 20.50: Lemezek. 21: Énekkhangverseny. 23.20: Vendéglői zene. Berlin. 20.15: Orgonahangverseny. 23.30: Táncczene. Deutschlandsender. 20: Tarka, dalos, zenés-est. 21.10: Szimfonikus-hangverseny. 23.30: Hegedű- és zongoraszonáta. 24: Vidám-lemezek. Lipse. 21.10: Táncczene dalokkal. 23.30: Táncczene. Milánó. 18.15: Olasz operák áriái. 23.10: Énekkar. 23.40: Táncczene. Pozsony. 19: Magyar-műsor. Prága. 20.25: Táncczene. 21: Énekkar. 21.50: A rádiózenekar játéka. 23.15: Fuvószenekar. Róma. 21.40: Opera-előadás, utána táncczene. Stockholm. 22: Hegedűhangverseny. 23: A rádiózenekar. Strassbourg. 21.15: Lemezek. Stuttgart. 20: Zongorajáték. 23.30: Dalok. 1: Zenekari hangverseny. Varsó. 20.30: Aria- és dalest. 20.50: Kamarazene. 22: Szimfonikus-hangverseny. 22.45: Könnyű-zene. 23.20: Művész-lemezek. 24: Táncczene.

Égyes-azó ára 3 lejt; vastagabb betűvel 5 lejt. Állatkeresők szavankint 2 lejt fizetnek. Jellegű hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Híres hirdetésekre a jellegű előfizetés nélküli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legelőszóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvevő Csatós Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4. Fabrică, Kardos-traktik, Piața Traian és Str. Mercour sarak. Principele Caroli March-traktik, Piața Kútli. A hirdetésű minden esetben előre fizetendő.

Ha szereti az igazságot

hallani, keressen fel személyesen, vagy küldje be születési dátumát, felbélyegzett válaszborítékot és 40 lejt bélyegben. Sch. Iréne grafológus, Timisoara IV., Str. I. C. Brătianu 15. II. em. 10. (4425)

Alkalmazás

Nyomdába

2 ügyes berakóleányt, október 5-re felvevünk. Ungár-nyomda. (3800)

Bejárónő

tiszta, rendes nő, jó bizonyítványokkal, a délelőtti órákra azonnal felvétetik. III. ker., Eroilor dela Tisa-ut 25 szám. (4755)

Állási keres

Nyelvvizsga folytán

elbocsátott postászlúlok 15 éves fiugyermeküket mechanikushoz, villany- vagy vízvezetési szerelőhöz szeretnék inasnak adni, helyben, esetleg vidékre is, mivel a fiut nem tudják tovább taníttatni. A fiu intelligens, jó gyermek, 2 gimnáziumot végzett. Érdeklődni kérem a kiadóhivatalban. (4747)

Békas

Egy-szobás,

konyhás lakás, vízvezeték a lakásban, gyermektelen házaspárnak kiadó. IV., Str. Vlahuta 16. (4745)

Az ország egyetlen vendéglátó napi szaklapja

Gazeta
Restauratorilor și Hotelierilor
Vendéglátók és Szállodások
Lapja

Timisoara I., Strada Caruso 3
megjelenik minden szombaton.
Ott kell legyen minden vendég-
iparos asztalán

2- vagy 3-szobás

modern lakást keresek a II. vagy III. kerületben. Közél a villamoshoz. Cimeket kérem a kiadóban leadni. (4648)

Modern

2-szobás lakás, fürdőszobával, kiadó. Érdeklődni lehet Michlbach bórkereskedés, I., Piața Unirii 7. (4758)

OPEL kerékpárok

normális ballon és duplavázu kivitelben megint kaphatók. Olcsó árak, kényelmes részletfizetések

J. BARBIER, Jimbolia

50% utazási kedvezmény

a magyar vasutakon Budapestre. Odautazásra okt. 13-ig, visszautazásra október 2-től október 14-ig. Vizumnélküli határátlépés, utólagos vízum 2.50 pengőért.

Kedvezményes jegyfűzet 160— leiert
" a Déli Hírlap kiadóhivatalában "

Megsokszorozza keresetét, ha a Növényvédelem és Kertészet

gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát.

tanácsai alapján kezeli

Előfizetési árak (mindkét lapra együtt):
negyedévre 100— lejt
félévre 200— lejt
egész évre 400— lejt

Kedvezményes sakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet Horn: Gyümölcsfák nyeseése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80— leiert kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatószámot (5 lejt bélyeg beklítése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timisoara.

Előfizetési megrendelését azonnal intézzük.

Adás-vétel

Kis bérház

befásított 420 négyzetgözl telekkel a III. kerületi Mühlé-kerti villák mellett, eladó. Érdeklődni lehet a Városi téglagyárnál, telefon 150. (4748)

Családi ház

szép nagy kerttel, a III. kerület legszebb helyén, eladó 520.000 leiert. Cim a kiadóban. (4749)

Valódi karakulbunda

jó állapotban, skungallérral, jutányosan eladó. Cim: Str. Mircea Voda 3. (4756)

Eladó

jókarban lévő V. D. Traktor. Otelec, Berta Péter. (4757)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompuvert három színben. Kapható kizárólag a Városi gyógyszerárban a „Fekete Sashoz” I., Piața I. C. Brătianu

Különléle

Olesón

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Glorie. 9. Ádám Willwerth. (4382)

Hölgyek szives figyelmébe!

Harisnyaszemek feiszedését

pontosan és olesón vállalom. Cim: II. ker., Str. Gh. Asachi 21, ajtó 7. Burkus-vendéglő közeliében.

Hirdessen

a
Déli Hírlapban